

ISSN: 2181-4066

DOI Journal 10.56017/2181-4066

JOPAPS

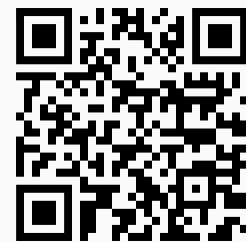

JOURNAL OF PEDAGOGICAL AND PSYCHOLOGICAL STUDIES

Volume 1, Issue 5

ПЕДАГОГИК ВА ПСИХОЛОГИК ТАДҚИҚОТЛАР

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ И ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ
ИССЛЕДОВАНИЯ

ISSN: 2181-4066
DOI Journal 10.56017/2181-4066

ПЕДАГОГИК ВА ПСИХОЛОГИК ТАДҚИҚОТЛАР

I-ЖИЛД, 5-СОҢ

ПСИХОЛОГИЧЕСКИХ И ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ

ТОМ-I, НОМЕР-5

PEDAGOGICAL AND PSYCHOLOGICAL STUDIES

VOLUME-I, ISSUE-5

ТОШКЕНТ - 2023

ПЕДАГОГИК ВА ПСИХОЛОГИК ТАДҚИҚОТЛАР

ПСИХОЛОГИЧЕСКИХ И ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ | PEDAGOGICAL AND PSYCHOLOGICAL STUDIES

№ 5 (2023) DOI <http://dx.doi.org/10.56017/2181-4066-2023-5>

Бош муҳаррир:

Нишонова З. – психология фанлари доктори, профессор

Масъул муҳаррир:

Давлатов О. Ғ. – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори

Таҳририят аъзолари:

Абдужаббарова М. – педагогика фанлари номзоди, доцент
Абдурахимов Қ. – психология фанлари бўйича фалсафа доктори
Акмалов А. – педагогика фанлари номзоди, доценти
Акрамова Ш. – педагогика фанлари доктори, профессор
Алиев М. – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори
Джураев Д. – педагогика фанлари доктори
Душанов Р. – психология фанлари номзоди, доценти
Негматовна Г. – педагогика фанлари номзоди, доцент
Разакова Р. – психология фанлари бўйича фалсафа доктори
Тожибоева Г. – психология фанлари бўйича фалсафа доктори
Тожибоева Г. – психология фанлари бўйича фалсафа доктори
Тўйчиева С. – психология фанлари номзоди, доцент

Мазкур фанлараро илмий-амалий журнал Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2022 йил 22 декабрь куни № 054834-сонли гувоҳнома билан оммавий ахборот воситаси сифатида давлат рўйхатидан ўтказилган.

Саҳифаловчи\Page Maker\Верстка: Абдурахмон Хасанов

Таҳририят манзили: <https://imfaktor.uz>, 100152, Тошкент шаҳри, Учтепа тумани, “Ватан” МФЙ, Чилонзор 24-мавзеси, 2/27-уй.

Телефон номер: +99894-410 11 55, E-mail: tahririyat@imfaktor.uz

© IMFAKTOR Pages, 2023 йил.

© Муаллифлар жамоаси, 2023 йил.

ПЕДАГОГИК ВА ПСИХОЛОГИК ТАДҚИҚОТЛАР

ПСИХОЛОГИЧЕСКИХ И ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ | PEDAGOGICAL AND PSYCHOLOGICAL STUDIES

Педагогика фанлари

МАННАБОВ Абдухамид Абдимажитович

Эркин тадқиқотчи

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7972844>

ТАЪЛИМ ЖАРАЁНИДА ҲАРБИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИ КУРСАНТЛАРИНИНГ КРЕАТИВ ТАФАККУРИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ МЕХАНИЗМЛАРИ

АННОТАЦИЯ

Ушбу мақолада ҳарбий мактаблар курсантларининг таълим жараёнида креатив фикрлашни шакллантириш муҳимлиги ўрганилади. Креатив фикрлаш келажакдаги офицерларнинг вазифаларини муваффақиятли бажаришнинг муҳим таркибий қисмидир. Мақолада курсантлар ўртасида креативликни ривожлантириш учун қўлланилиши мумкин бўлган турли ёндашувлар ва стратегиялар муҳокама қилинади. Курсантларнинг ўз фикр ва мулоҳазаларини эркин ифода этиши, танқидий фикрлаш ва муаммоларни ҳал этиш кўникмаларини шакллантириши мумкин бўлган рағбатлантирувчи таълим муҳитини яратишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бундан ташқари, мақолада аклий ҳужум, визуализация ва ассоциатив фикрлаш каби усулларни ўргатишнинг аҳамияти муҳокама қилинади. Ҳамкорлик ва жамоавий ишнинг аҳамияти курсантларда креативликни рағбатлантириш усули сифатида ҳам таъкидланади. Тадқиқот ҳарбий билим юртлари курсантларининг ўз касбининг қийинчиликлари ва талабларини муваффақиятли енгишлари учун уларда ижодий тафаккурни тизимли ва мақсадли шакллантириш муҳимлиги тўғрисида хулосага келади.

Калит сўзлар: Креатив фикрлаш, курсантлар, ҳарбий мактаблар, машғулотлар, рағбатлантирувчи муҳит, ижодий маҳорат, ҳамкорлик, жамоада ишлаш, интерфаол дарслар, инновацион усуллар, ижодий лойиҳалар.

MANNABOV Abdukhamid Abdimajitovich

Free Explorer

CREATIVE THINKING OF CADETS OF MILITARY EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN THE EDUCATIONAL PROCESS FORMATION MECHANISMS

ANNOTATION

This article examines the importance of forming creative thinking in the educational process of cadets of military schools. Creative thinking is an important component of future officers' success. The article discusses various approaches and strategies that can be used to develop creativity among trainees. Emphasis is placed on creating a stimulating learning environment where cadets can freely express their ideas and opinions, develop critical thinking and problem-solving skills. In addition, the article discusses the importance of teaching methods such as brainstorming, visualization, and associative thinking. The importance of cooperation and teamwork is also emphasized as a way to encourage creativity in cadets. The research comes to a conclusion about the importance of systematic and purposeful formation of creative thinking in order for cadets of military educational institutions to successfully overcome the difficulties and demands of their profession.

Keywords: Creative thinking, cadets, military schools, training, stimulating environment, creative skills, cooperation, teamwork, interactive lessons, innovative methods, creative projects.

МАННАБОВ Абдухамид Абдимажитович
Исследователь-фрилансер

ТВОРЧЕСКОЕ МЫШЛЕНИЕ КУРСАНТОВ ВОЕННО-УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ МЕХАНИЗМЫ ФОРМИРОВАНИЯ

АННОТАЦИЯ

В данной статье исследуется важность формирования креативного мышления в учебном процессе курсантов военных училищ. Креативное мышление-важная составляющая успешного выполнения обязанностей будущих офицеров. В статье обсуждаются различные подходы и стратегии, которые можно использовать для развития творческих способностей среди курсантов. Особое внимание уделяется созданию стимулирующей образовательной среды, в которой курсанты могут свободно выражать свои мысли и мнения, формировать критическое мышление и навыки решения проблем. Кроме того, в статье обсуждается важность обучения таким техникам, как мозговой штурм, визуализация и ассоциативное мышление. Важность сотрудничества и командной работы также подчеркивается как способ поощрения творчества у стажеров. В исследовании делается вывод о важности системного и целенаправленного формирования у курсантов военных учебных заведений творческого мышления для успешного преодоления трудностей и требований своей профессии.

Ключевые слова: креативное мышление, кадеты, военные училища, обучение, стимулирующая среда, творческие навыки, сотрудничество, командная работа, интерактивные занятия, инновационные методы, творческие проекты.

Ҳарбий таълим жараёнини ташкил этиш, самарали натижаларга эришиш соҳадаги бугунги долзарб масалалардан ҳисобланади. Ўзбекистон Республикаси Президенти, Қуролли Кучлар Олий Бош Қўмондони Шавкат Мирзиёев 2023 йил 13 январь куни Хавфсизлик кенгашининг кенгайтирилган тартибдаги йиғилишидаги нутқида ҳарбий таълим дастурларини илғор тажриба асосида янгилаш, педагоглар малакасини ошириш бўйича кўрсатмалар берди [1].

Креатив тафаккурни шакллантириш ҳарбий билим юртлари курсантларини тайёрлашнинг муҳим жиҳати ҳисобланади. Келажакдаги офицерлар мураккаб ва ўзгарувчан вазиятларда янги ва инновацион ечимларни топа олишлари керак. Креатив фикрлаш уларга муаммоларни ҳал қилишда инновацион ёндашувларни ишлаб чиқиш ва самарали қарорлар қабул қилиш имконини беради.

Ушбу тадқиқот ҳарбий билим юртлари курсантларининг таълим жараёнида ижодий фикрлашни шакллантиришнинг аҳамиятини ўрганади. Бўлажак офицерларни тайёрлашда ҳарбий мактаблар муҳим ўрин тутаяди, уларнинг креатив фикрлаш қобилияти ўз хизмат вазифаларини муваффақиятли бажаришида бевосита намоён бўлади.

Ҳарбий тайёргарлик нафақат техник билим ва кўникмаларни, балки мураккаб вазиятларни таҳлил қилиш, инновацион ечимларни топиш ва ўзгаришларга тез мослашиш қобилиятини ҳам талаб қилади. Креатив фикрлаш офицерлар тайёрлашнинг ажралмас қисмига айланиб, уларга турли вазиятларда мослашувчан, инновацион ва самарали бўлиш имконини бермоқда.

Ушбу мақолада биз ҳарбий мактаблар курсантлари ўртасида креатив фикрлашни шакллантиришнинг турли жиҳатларини кўриб чиқамиз. Биз рағбатлантирувчи ўқув муҳити, жумладан, интерфаол дарслар ва муҳокамалар, ўқувчиларнинг фикр ва мулоҳазаларини эркин ифода этишини рағбатлантириш ролини кўриб чиқамиз. Шунингдек, креатив лойиҳаларни ташкил этиш, танловларда иштирок этиш ва илмий тадқиқотлар орқали ижодий қобилиятларни ривожлантириш муҳимлигини кўриб чиқамиз.

Шунингдек, курсантлар ўртасида ижодий фикрлашни шакллантиришда ҳамкорлик ва жамоавий ишнинг ўрни масаласига ҳам эътибор қаратамиз.

Муаммоларни биргаликда ҳал қилиш ва фикр алмашиш ижодий қобилият ва кўникмаларни ривожлантиришга ёрдам беради.

Ҳарбий билим юртлари курсантларининг ижодий тафаккурини онгли ва мақсадли ривожлантириш орқали уларнинг келгусидаги вазифаларини самарали бажаришга тайёрлигини таъминлаймиз.

КРЕАТИВ ТАФАККУРНИ ШАКЛЛАНТИРИШ МЕХАНИЗМЛАРИ.

Бўлажак офицерларни тайёрлашда ҳарбий билим юртлари курсантларининг таълим-тарбия жараёнида ижодий тафаккурини шакллантиришнинг аҳамияти катта. Ижодий фикрлаш - бу мураккаб ва олдиндан айтиб бўлмайдиган вазиятларда чексиз фикрлаш, янги ва инновацион ечимларни топиш қобилияти. Бу ўқувчиларнинг фикрлаш мослашувчанлигини, танқидий таҳлил қилиш, муаммоларни ҳал қилиш ва қарор қабул қилиш қобилиятини ривожлантиришда муҳим роль ўйнайди.

Курсантлар ўртасида ижодий фикрлашни шакллантиришга таъсир этувчи асосий омиллардан бири бу рағбатлантирувчи таълим муҳитини яратишдир. Ҳарбий мактаблар курсантларга ўз фикр ва мулоҳазаларини эркин ифода этиш имкониятини яратиши, мустақиллик ва ташаббускорликни рағбатлантириши керак. Интерфаол дарслар, муҳокама ва баҳслар курсантларни ўқув жараёнида фаол иштирок этишга, ижодий фикрлаш қобилиятини ривожлантиришга ундайди.

Ижодий қобилиятларни ривожлантириш креатив фикрлашни шакллантиришнинг яна бир муҳим жиҳати ҳисобланади. Ижодий лойиҳалар, танловлар ва илмий тадқиқотларни ташкил этиш курсантларга ўз билим ва кўникмаларини янги ва ўзига хос ечимларни топишда қўллаш имконини беради. Бундай вазифалар улардан креатив фикрлашни, стандарт ёндашувлар ва тажрибалардан ташқарига чиқишни талаб қилади. Бундай тадбирлар курсантларнинг ўз қобилиятларига бўлган ишончини ва бошқалар тўсиқларни кўрган имкониятларни кўриш қобилиятини ривожлантиришга ёрдам беради.

Ҳарбий билим юртлари курсантларининг ижодий тафаккурини шакллантиришда ҳамкорлик ва жамоавий иш ҳам муҳим аҳамият касб этади. Жамоавий иш турли ғоялар ва истиқболларни бирлаштиради, бу эса янги ва инновацион ечимларга олиб келади.

Курсантлар умумий мақсадга эришиш учун самарали ҳамкорлик қилишлари, фикр алмашишлари ва турли нуқтаи назарларни синтез қилишлари керак.

Ўқитишнинг инновацион усулларидан фойдаланиш ҳам курсантларда креатив фикрлашни шакллантиришнинг ажралмас қисми ҳисобланади. Замонавий технологиялар, интерфаол ўқув материаллари ва фаол иштирок этиш усулларидан фойдаланиш уларнинг ижодий тафаккурини ривожлантиришга хизмат қилмоқда. Тажриба, изланиш ва муаммоларни ҳал қилиш учун имкониятлар яратиш курсантларнинг ижодий фикрлаш қобилиятини ривожлантиришга ва уларни турли вазиятларда қўллашга ёрдам беради.

Ушбу чора-тадбирлар курсантларнинг ижодий тафаккурини ривожлантиришга, келажакдаги вазифаларини самарали бажаришга тайёргарлик кўришга ёрдам беради.

Хулоса қилиб айтганда, ҳарбий билим юртлари курсантларининг таълим-тарбия жараёнида креатив тафаккурини шакллантириш бўлажак офицерлар тайёрлашнинг ажралмас қисмидир. Уларда мустақил фикрлаш, янги ва инновацион ечимларни топиш, мураккаб ва динамик вазиятларга мослашиш кўникмаларини шакллантиришда ижодий фикрлаш муҳим ўрин тутаяди.

Мақолада Ўзбекистондаги ҳарбий билим юртлари курсантларида ижодий фикрлашни шакллантиришнинг асосий жиҳатлари кўриб чиқилди. Таъкидланганидек, рағбатлантирувчи таълим-тарбия муҳитини яратиш, ижодий қобилиятларни ривожлантириш, ҳамкорлик ва жамоада ишлаш, ўқитишнинг инновацион усулларидан фойдаланиш, миллий анъана ва маданиятимизни ҳисобга олиш ушбу мақсадга эришишда асосий омил бўлмоқда.

Рағбатлантирувчи таълим муҳити ўқувчиларга ўз ғоялари ва фикрларини эркин ифода этиш имкониятини беради, мустақиллик ва ташаббускорликни рағбатлантиради. Ижодий лойиҳалар ва илмий тадқиқотларни ташкил этиш орқали ижодий қобилиятларни ривожлантириш уларнинг ижодий фикрлаш ва муаммоларни ҳал қилишда янги ёндашувларни топиш қобилиятини ривожлантиришга ёрдам беради.

Ҳамкорлик ва жамоавий иш курсантларнинг турли ғоялари ва тажрибаларини бирлаштиради, бу эса инновацион ечимларни яратишга ёрдам беради. Замонавий технологиялар ва интерфаол ўқув материалларидан фойдаланиш каби инновацион таълим усулларидан фойдаланиш уларнинг ижодий тафаккурини ривожлантиришга, ўқув жараёнида фаол иштирок этишга хизмат қилади.

Бу тадбирларнинг барчаси курсантларда ижодий фикрлашни ривожлантиришга ёрдам беради, бу уларнинг келажакдаги ҳарбий фаолиятида зарурий маҳоратдир. Бу уларга қийинчиликларни энгиш, инновацион ечимларни топиш ва ўз касбий масъулиятини муваффақиятли бажариш имконини беради.

Умуман олганда, Ўзбекистондаги ҳарбий билим юртлари курсантларида ижодий тафаккурни шакллантириш уларни тарбиялашнинг муҳим йўналиши бўлиб, таълим муассасаларидан тизимли ёндашувни тақозо этади. Креатив фикрлашни ривожлантириш уларга самарали ва инновацион кадр бўлиб етишишга ёрдам беради, муҳим қарорлар қабул қила олиш ва турли вазиятларда муваффақият қозонишга асос бўлади.

IQTIBOSLAR/СНОСКИ/REFERENCES

1. Мирзиёев Ш.М. Ўзбекистоннинг давлат суверенитети, сарҳадлари дахлсизлиги ва худудий яхлитлигини таъминлаш – тарих ва келажак авлодлар олдидаги муқаддас бурчимиз/ Хавфсизлик кенгашининг кенгайтирилган тартибдаги йиғилишидаги нутқи// Ўзбекистон Республикаси Президентининг расмий веб-сайти www.president.uz 2023 йил, 13 январь.

ISSN: 2181-4066
DOI Journal 10.56017/2181-4066

ПЕДАГОГИК ВА ПСИХОЛОГИК ТАДҚИҚОТЛАР

I-ЖИЛД, 5-СОН

ПСИХОЛОГИЧЕСКИХ И ПЕДАГОГИЧЕСКИХ
ИССЛЕДОВАНИЙ

ТОМ-I, НОМЕР-5

PEDAGOGICAL AND PSYCHOLOGICAL STUDIES

VOLUME-I, ISSUE-5

«Педагогик ва психологик тадқиқотлар» электрон журнали 2022 йил 22 декабрь куни № 054834-сонли гувоҳнома билан оммавий ахборот воситаси сифатида давлат рўйхатидан ўтказилган.

Муассис: «IMFAKTOR Pages» масъулияти чекланган жамияти.

Таҳририят манзили: 100152, Тошкент шаҳри, Учтепа тумани, “Ватан” МФЙ, Чилонзор 24-мавзеси, 2-уй.

Телефон номер: +99894-410 11 55

Эл. почта: tahririyat@imfaktor.uz

Веб-сайт: www.imfaktor.uz